

KONTEKST:

Potrebno utvrditi razloge i posledice sukoba u Sudanu, u cilju analize i donošenja odluke u konkretnom slučaju u kontekstu utvrđivanja nemogućnosti povratka u zemlju porekla, a povodom zahteva za azil lica poreklom iz Sudana, prema izjavi iznetoj na zahtevu za azil i usmenoj raspravi;

PITANJE: Razlozi i posledice sukoba u Sudanu

ODGOVOR:

Završetak višegodišnjeg građanskog rata i proglašenje nezavisnosti Južnog Sudana nije donelo dugo očekivani mir u Sudanu. Novi sukobi su izbili u junu 2011.godine u sudanskoj državi Južni Kordofan, koja je jedna od 17 država koliko Sudan ukupno ima prema administrativnoj podeli.^{1 2}

Ova teritorija je bila jedno od uporišta partije Oslobodilačkog pokreta sudanskog naroda (Sudan's People Liberation Movement - SPLM) za vreme građanskog rata.³ Pomenuta partija je bila politički predstavnik Oslobodilačke armije sudanskog naroda (Sudan's people liberation army - SPLA) i glavni nosilac političke borbe za otcepljenje Južnog Sudana. Ogranak ove partije je nastavio da deluje na jugu Sudana i nakon proglašenja nezavisnosti Južnog Sudana.

Povod za izbijanje sukoba su bili majski izbori 2011.godine u Južnom Kordofanu,⁴ koje je SPLM odlučio da bojkotuje navodeći da su namešteni u korist Nacionalne kongresne partije (National Congress Party – NCP), odnosno partije predsednika Sudana Omara al-Bashira.⁵ Kako je nosilac liste Nacionalne kongresne partije pobedio u krajnje neizvesnoj izbornoj trci, Oslobodilački pokret sudanskog naroda je objavio da ne priznaje izborne rezultate, što je ubrzo dovelo do eskalacije nasilja između pripadnika Oslobodilačke armije sudanskog naroda i sudanskih vojnih snaga.^{6 7}

¹ Human Rights Watch: Under siege – indiscriminate bombing and abuses in Sudan's Southern Kordofan and Blue Nile States/ Summary and recommendations, decembar 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1355837418_sudan1212webwcover-0.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

²Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

³Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

⁴Human Rights Watch: Under siege – indiscriminate bombing and abuses in Sudan's Southern Kordofan and Blue Nile States/ Summary and recommendations, decembar 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1355837418_sudan1212webwcover-0.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

⁵UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ 2011 Regional state elections and escalation of violence (May 2011 – June 2011), 11. Septembar 2012- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

⁶Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

⁷UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ 2011

Vec 8.juna 2011.godine sudanske vojne snage su otpočele bombardovanje gradova na teritoriji Južnog Kordofana, da bi potom preduzele i kopnene akcije protiv Oslobođilačke armije sudanskog naroda.⁸

Napadi su primorali preko 150 hiljada civila da napuste svoje domove.⁹ Pripadnici etničkih grupa za koje se smatra da nisu dovoljno "lojalne" centralnoj vlasti su takođe bili mete napada.¹⁰

Nasilje se u septembru 2011.godine proširilo i na susednu sudansku državu Plavi Nil (Blue Nile State), pri čemu je još 100 hiljada civila moralo da napusti svoje domove.^{11 12} Zvanična vlast u Sudanu je optužila Oslobođilački pokret sudanskog naroda da predvodi pobunu u toj državi.^{13 14} Potom je predsednik Sudana al-Bashir proglašio vanredno stanje na tom području, smenio dotadašnjeg guvernera Plavog Nila koji je bio iz redova SPLM-a i ukinuo partiju SPLM hapšeci pritom na stotine njenih članova širom zemlje.^{15 16}

Sukobi su se nastavili i u 2012.godini , uprkos tome što su Ujedinjene nacije apelovale na obe strane da sednu za pregovarački sto.^{17 18}

Regional state elections and escalation of violence (May 2011 – June 2011), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

⁸UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ 2011 Regional state elections and escalation of violence (May 2011 – June 2011), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

⁹Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁰Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

¹¹UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ Failed peace agreement and establishment of Sudan Revolutionary Front (mid 2011 – late 2011), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

¹²Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

¹³UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ Failed peace agreement and establishment of Sudan Revolutionary Front (mid 2011 – late 2011), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁴Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁵UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ Failed peace agreement and establishment of Sudan Revolutionary Front (mid 2011 – late 2011), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁶Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Overview, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁷UK Border Agency – Home office: Country of origin information (COI) report : Republic of Sudan/ Recent developments (January 2011 – 01 August 2012)/ Update on Sudan's regional conflicts/ Blue Nile and South Cordofan (Nuba mountains)/ Continued fighting, political stalemate and a deteriorating humanitarian situation (early 2012 – august 2012), 11. Septembar 2012.- http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1347446002_2012-09-11-ukba-country-report-sudan-finalversion.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

Produbljivanje nasilja najviše pogoda civilno stanovništvo, a prema procenama Ujedinjenih nacija iz septembra 2012.godine najmanje 520 hiljada civila je interno raseljeno ili je na drugi način pogodeno sukobima u Južnom Kordofanu, dok se najmanje 145 hiljada civila nalazi u istoj poziciji na teritoriji Plavog Nila.¹⁹

Visoki komesarijat ujedinjenih nacija za izbeglice procenjuje da oko 211 hiljada sudanskih izbeglica boravi u izbegličkim kampovima u Južnom Sudanu i Etiopiji, a da svaki dan u proseku oko 100 novih izbeglica stigne na teritoriju Južnog Sudana.²⁰

Humanitarna situacija u kojoj se nalazi stanovništvo Sudana, naročito područja Južnog Kordofana, se svakodnevno pogoršava. Na stotine hiljada civila je raseljeno i nemaju pristup dovoljnim količinama hrane i pića joj vodi.²¹ Veliki broj stanovnika preživljava jedući isključivo lišće i korenje.²²

Ipak, sudansku vladu to nije spremilo da tokom 2012.godine blokira dostavljanje humanitarne pomoći civilima na ovom području, čije zdravstveno stanje postaje alarmantno.^{23 24}

KOMENTAR/ZAKLJUČAK:

U Sudanu se trenutno odvija oružani sukob između sudanskih vojnih snaga i pobunjeničkih grupa okupljenih oko Oslobođilačkog pokreta sudanskog naroda. Najveće žrtve ovog sukoba su civili koji su primorani da napuste svoje domove. Stotine hiljada civila koji su pogodjeni katastrofalnom humanitarnom situacijom ne samo da ne dobijaju pomoć od svoje države, već Sudan ni međunarodnoj zajednici ne omogućava da stanovništvu Sudana obezbedi humanitarnu pomoć. Na osnovu ovih tvrdji jasno je da bi u slučaju povratka u zemlju porekla, bezbednost i egzistencija lica porekлом iz Sudana sigurno bila ugrožena.

¹⁸ United Nations Security Council: Security Council calls for immediate halt to fighting between Sudan, South Sudan, resumptions of negotiations, unanimously adopting resolution 2046, 02.maj 2012. - <http://www.un.org/News/Press/docs/2012/sc10632.doc.htm>, pristupljeno 12.01.2013.

¹⁹ Foreign Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2011 Foreign & Commonwealth Office Report -Quarterly Updates: Sudan, 30.septembar 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/228773/336862_en.html, pristupljeno 12.01.2013.

²⁰ Foreign Commonwealth Office: Human Rights and Democracy: The 2011 Foreign & Commonwealth Office Report -Quarterly Updates: Sudan, 30.septembar 2012. - http://www.ecoi.net/local_link/228773/336862_en.html, pristupljeno 12.01.2013.

²¹ Human Rights Watch: Under siege – indiscriminate bombing and abuses in Sudan's Southern Kordofan and Blue Nile States/ II.Southern Cordofan/ Denial of access to food, water, health, education, decembar 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1355837418_sudan1212webcover-0.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

²² Radio Netherlands: Sudan refugees reduced to eating bark, leaves, 20.jun 2012. - <http://www.rnw.nl/africa/bulletin/sudan-refugees-reduced-eating-bark-leaves>, pristupljeno 12.01.2013.

²³ Human Rights Watch: Under siege – indiscriminate bombing and abuses in Sudan's Southern Kordofan and Blue Nile States/ II.Southern Cordofan/ Denial of access to food, water, health, education, decembar 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1355837418_sudan1212webcover-0.pdf, pristupljeno 12.01.2013.

²⁴ Freedom House: Freedom in the World 2012 – Sudan/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/sudan>, pristupljeno 12.01.2013.